

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Природничо-економічний факультет
Кафедра економіки підприємства

На правах рукопису

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

**здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти
на тему: «Облік, контроль та аналіз розрахунків підприємства з
дебіторами»**

Виконала:

ГОРЧЕНКО Людмила Володимирівна

здобувач вищої освіти заочної форми навчання
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

Науковий керівник:

кандидат економічних наук, доцент
СЕМЕНЕЦЬ І.В.

Роботу допущено до захисту перед ЕК рішенням кафедри,
протокол № _____ від «__» _____ 2023 р.

м. Кам'янець-Подільський, 2023 рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ, КОНТРОЛЮ ТА АНАЛІЗУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ.....	7
1.1. Суть дебіторської заборгованості та її класифікація для потреб обліку, контролю та аналізу	7
1.2. Теоретичні підходи до аналізу дебіторської заборгованості.....	15
1.3. Нормативно-правове регулювання обліку та контролю дебіторської заборгованості в Україні.....	20
РОЗДІЛ 2 СТАН ТА ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ.....	26
2.1. Економічна характеристика підприємства та загальна характеристика облікової політики ТОВ «ЗАХІДАГРОСЕРВІС»	26
2.2 Стан первинного обліку дебіторської заборгованості	36
2.3. Стан синтетичного та аналітичного обліку дебіторської заборгованості та шляхи його вдосконалення.....	43
РОЗДІЛ 3 КОНТРОЛЬ ТА АНАЛІЗ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	59
3.1. Аналіз дебіторської заборгованості та шляхи її оптимізації	59
3.2. Контроль дебіторської заборгованості підприємства	71
ВИСНОВКИ	77
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	81
ДОДАТКИ.....	88

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

ДЗ – дебіторська заборгованість

КЗ – кредиторська заборгованість

МСБО – міжнародні стандарти бухгалтерського обліку

МСФЗ – міжнародні стандарти фінансової звітності

НП(С)БО – національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку

ПДВ – податок на додану вартість

ПЕОМ – персональна електронно-обчислювальна машина

ТОВ – товариство з обмеженою відповідальністю

ВСТУП

Актуальність теми. У процесі фінансово-господарської діяльності кожне підприємство вступає в певні економічні взаємовідносини з іншими суб'єктами господарювання. В результаті цього відбуваються господарські операції, суттєвою складовою яких, з погляду фінансової стабільності підприємства, є поточна дебіторська заборгованість, значна частка якої суттєво погіршує фінансовий стан підприємства, відволікає грошові кошти з господарського обороту, що призводить до зниження темпів виробництва і результативних показників діяльності підприємства, тобто супроводжується непрямими втратами його доходів.

При цьому необхідно враховувати, що поточна дебіторська заборгованість певним чином вигідна підприємству, адже: зростає його товарообіг, а отже і маса валового доходу та прибутку; швидше реалізуються запаси, що дає змогу скоротити частку змінних витрат на них; іноді є можливість зробити заборгованість доходним активом, тобто брати відсотки за надання товарного кредиту.

Тому на сьогодні найбільш важливими проблемами, рішення яких повинно сприяти покращенню фінансового стану підприємства є – правильна організація обліку дебіторської заборгованості.

Дослідження різних аспектів обліку, контролю та аналізу знайшли своє відображення в роботах вітчизняних і закордонних учених: Білик М. Д. [4], Дубовик М.Ф.[15], Єдинак Т.С.[20], Ленко, І. В.[28], Лищенко О.Г.[30], Матицина Н.О.[33], Мних Є.В.[35], Савицька Г.В.[51], Чумаченко М.Г.[18] та інші. У той же час, питання щодо обліку та аналізу дебіторської заборгованості є дискусійними і потребують подальшого дослідження.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Результати кваліфікаційної роботи знайшли відображення в науково-дослідних роботах кафедри економіки підприємства економічного факультету за темою «Розвиток суб'єктів економічної діяльності в умовах мікро- та макроекономічних

трансформацій XXI ст.» (державний реєстраційний номер 0119U002955, термін дії 2019-2024 рр.

Метою дослідження є розробка пропозицій щодо удосконалення обліку, контролю та аналізу дебіторської заборгованості підприємства за результатами теоретичних досліджень та критичного аналізу існуючої практики.

Для досягнення визначеної мети в процесі проведення дослідження були поставлені й вирішені такі завдання:

- уточнити економіко-правову суть поняття «дебіторська заборгованість»;
- проаналізувати підходи до класифікації дебіторської заборгованості;
- проаналізувати підходи до проведення аналізу дебіторської заборгованості;
- опрацювати нормативно-правову базу з обліку та контролю дебіторської заборгованості;
- провести аналіз економічних показників діяльності досліджуваного підприємства;
- дослідити загальний стан організації облікового процесу на підприємстві;
- проаналізувати діючий порядок організації первинного, аналітичного та синтетичного обліку дебіторської заборгованості та окреслити можливі шляхи його вдосконалення;
- проаналізувати стан дебіторської заборгованості та запропонувати напрямки покращення управління нею на підприємстві;
- дослідити процес контролю за станом розрахунків з дебіторами.

Об'єктом дослідження є сукупність теоретичних, методичних і практичних питань пов'язаних з оцінкою операцій з обліку, контролю та аналізу формування та погашення дебіторської заборгованості господарюючих суб'єктів.

Предметом дослідження є методика ведення обліку, контролю та аналізу на ТОВ «ЗАХІДАГРОСЕРВІС» в частині дебіторської заборгованості.

Методи дослідження. В процесі дослідження використано структурний та порівняльний аналіз (проведення аналізу показників фінансово-господарської

діяльності), системний підхід (дослідження стану обліку), економічного аналізу (вивчення фінансового стану, аналіз дебіторської заборгованості), статистично-аналітичний (проведення економічних розрахунків), а також абстракції, індукції і дедукції, поєднання аналізу та синтезу, узагальнення, що дало можливість вирішити поставлені завдання.

Теоретичною та інформаційною базою дослідження є нормативно-правові акти, наукові статті, монографії, матеріали досліджень, проведених за участю автора, фінансова, бухгалтерська та статистична звітність підприємства, а також дані первинних документів та реєстрів обліку підприємства в частині відображення операцій з дебіторською заборгованістю.

Елементи наукової новизни одержаних результатів:

уточнено:

- поняття «дебіторська заборгованість» як економіко-правової категорії;
- знайшло подальше обґрунтування необхідність комплексного аналізу дебіторської заборгованості.

Апробація результатів дослідження. Результати досліджень доповідались та знайшли обговорення на міжнародній студентській науково-практичній конференції «Цифровізація економіки та використання підприємницького мислення в інноваційних практиках» - тема доповіді «Безготівкові розрахунки в умовах цифровізації економіки: перспективи та виклики».

Публікації. Результати досліджень опубліковані у 1 науковій праці «Безготівкові розрахунки в умовах цифровізації економіки: перспективи та виклики» - тезах доповіді загальним обсягом 0,2 д.а. [11]

Структура та обсяг роботи. Загальний обсяг роботи 80 стор. В роботі розміщено 23 таблиці на 24 стор., 13 рисунків на 13 стор., 2 додатки на 4 стор. Вона складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел на 7 стор., який містить 60 найменування.

ВИСНОВКИ

В результаті ознайомлення з нормативними та законодавчими документами, що регулюють облік та аналіз дебіторської заборгованості, економічної літератури з питань удосконалення обліку та діючою практикою обліку дебіторської заборгованості у ТОВ «ЗАХІДАГРОСЕРВІС» зроблені відповідні висновки.

1. Проаналізувавши погляди різних авторів до трактування поняття «дебіторська заборгованість» можемо уточнити його трактування та вважаємо, що дебіторську заборгованість слід розглядати як юридичне право підприємства отримати грошові кошти, або інші активи, від юридичних чи фізичних осіб в рахунок неоплачених контрагентами зобов'язань за поставку товарів, робіт (послуг), та/або вилучені кошти з кругообігу підприємства, на певну дату, має документарне підтвердження та може бути достовірно визначена його сума для відображення в балансі підприємства.

2. Важливе значення для ефективного управління заборгованістю на підприємстві має її класифікація, яка в системі бухгалтерського обліку має бути різноплановою та відповідати інформаційним потребам менеджерів. На основі проведеного дослідження можна зробити висновки про широкий спектр видів дебіторської та кредиторської заборгованості. Проведений аналіз економічної літератури показав, що до цього часу серед науковців відсутня єдність поглядів щодо класифікації заборгованості. Розглянуті підходи до класифікації заборгованостей за різними ознаками та рекомендації щодо внесення змін у НП(С)БО 10 дають змогу вирішити проблему узагальнення інформації щодо розрахунків з дебіторами та кредиторами залежно від потреб користувачів.

3. Наявність дебіторської заборгованості є невід'ємним результатом господарської діяльності будь-якого підприємства. І керівництво кожного підприємства зацікавлене в її зменшенні та оптимізації її розміру. Управління дебіторською заборгованістю – є вагомим завданням сучасного бізнесу, тому визначення її розмірів, складу, структури та динаміки, а також виявлення впливу

змін у розрахункових операціях на фінансовий стан підприємства є основною ціллю її аналізу.

Ефективне управління дебіторською заборгованістю напряду залежить не тільки від її кількісного аналізу, а й від якісного, на основі якого з'являється чітке розуміння за яким видом продукції (товарів, робіт, послуг) виникає найбільша її величина. Крім того, ефективна система управління суб'єктом господарювання потребує виявлення загроз та ризиків, визначення частки дебіторської заборгованості у загальній величині оборотних активів підприємства, її середнього значення та розподіл за строками погашення.

Комплексний аналіз дебіторської заборгованості в системі управління підприємством є оптимальним. Він дасть змогу оцінити реальний стан дебіторської заборгованості підприємства. Виявити «вузькі місця» щодо управління дебіторською заборгованістю. А також розробити заходи щодо скорочення або стягнення простроченої чи сумнівної дебіторської заборгованості.

4. Важливе значення в обліку і контролі дебіторської заборгованості має нормативне регулювання. Тому система нормативного регулювання бухгалтерського обліку та контролю дебіторської заборгованості повинна бути адекватною розвитку економічних відносин в країні і забезпечувати достовірною фінансовою інформацією різні групи користувачів. При цьому вміння орієнтуватися серед різних нормативно-правових актів, що суперечать один одному, допомагає правильно вести бухгалтерський облік на підприємстві, а також своєчасно здійснювати аналіз дебіторської заборгованості, щодо управлінню нею.

5. Дослідження проводились на матеріалах ТОВ «ЗАХІДАГРОСЕРВІС». За своїм статусом підприємство є мікропідприємством, яке успішно працює на ринку більше семи років та надає послуги з організації транспортно-експедиційного обслуговування.

Проте спостерігається певна тенденція до зниження обсягу наданих послуг підприємством, що можна пов'язати спочатку з карантинними обмеженнями, а з 2022 р. і з оголошенням воєнного стану в державі.

Впродовж усього аналізованого періоду підприємство в змозі повністю погасити свої зобов'язання перед кредиторами. В аналізованому періоді покращилась також фінансова незалежність підприємства. На фоні зменшення обсягів діяльності підприємства спостерігається покращення показників ділової активності. На основі проведеного аналізу, можемо зробити висновок, що загалом фінансовий стан досліджуваного підприємства ТОВ «ЗАХІДАГРОСЕРВІС» є задовільним.

6. Бухгалтерський облік на досліджуваному підприємстві, зважаючи на його незначні розміри, здійснюється безпосередньо власником підприємства.

Облік операцій на ТОВ «ЗАХІДАГРОСЕРВІС» автоматизовано. З 2023 р. на підприємстві використовується BAS Бухгалтерія, яка була придбана в січні цього року.

7. Первинний, аналітичний та синтетичний облік дебіторської заборгованості на досліджуваному підприємстві організований на задовільному рівні. Рух документів на досліджуваному підприємстві виглядає досить спрощено у порівнянні із класичним варіантом документообігу. Це пов'язано перш за все, з розмірами підприємства та варіантом організації обліку. Порядок документообороту не регламентований на підприємстві жодним документом. Відсутність пояснюється тим, що уся облікова робота виконується однією особою, яка суміщає обов'язки як керівника так і бухгалтера та до певної міри і самого виконавця. Проте для самоорганізації запровадження графіку документообороту було б не зайвим на даному підприємстві.

8. Щодо порядку відображення операцій по розрахунках з дебіторами на рахунках бухгалтерського обліку то він задовільняє потреби підприємства і в цілому відповідає вимогам чинного законодавства за виключенням окремих моментів, які можна удосконалити. Перш за все це стосується відображення по авансах отриманих, так як дані операції відображаються не в складі пасивів, а

показуються безпосередньо по кредиту рахунку 36 «Розрахунки з покупцями і замовниками». По друге на рахунку 36 «Розрахунки з покупцями і замовниками» відображаються лише операції по розрахунках за надані послуги, а товарні операції, які час від часу мають місце, відображають на рахунку 377 «Розрахунки з іншими дебіторами». Для формування достовірної інформації такі операції доцільно відображати однаково. Згідно чинного законодавства підприємство може не створювати резерв сумнівних боргів, проте, знову ж таки, для достовірності інформації створення такого резерву вважаємо доцільним. З метою покращення розрахунків з підзвітними особами рекомендуємо користуватися корпоративними картами.

9. Проведений аналіз дебіторської заборгованості засвідчив стабільну тенденцію до скорочення дебіторської заборгованості як загалом так і в розрізі окремих її видів. Можна констатувати позитивні зміни в складі і структурі дебіторської заборгованості за аналізований період. Негативним моментом є низький рівень оборотності дебіторської заборгованості, це системна проблема яка повторюється з року в рік, тому необхідно сформулювати комплексну і чітку політику надання товарних кредитів клієнтам.

Загалом на підприємстві немає критичної ситуації щодо стану розрахунків з дебіторами, однак необхідно приділяти більше уваги питанням відслідковування її інкасації. Що призведе до покращення фінансового стану підприємства.

10. Важливе значення для ефективної роботи підприємства є належним чином налагоджений контроль за станом розрахунків. Зважаючи на статус досліджуваного підприємства як мікропідприємства, налагодити його в належній мірі досить складно, зважаючи на те, що і виконавцем і контролером виступає в принципі одна і та ж особа. Зовнішніх контрольних заходів на підприємстві не проводилось. Контрольні процедури обмежуються поточним контролем. Негативним фактом є відсутність актів звірки з дебіторами, а тому проведення в найближчий час інвентаризації стану розрахунків було б далеко не зайвим.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Басовський Л.Є. Контроль стану дебіторської заборгованості. URL : <http://www.elitarium.ru> (дата звернення: 29.11.2023)
2. Безклубий І. Поняття безготівкових розрахункових відносин. *Підприємництво, господарство і право*. 2015. № 1. С. 19-21.
3. Белозерцев В. Щодо товарного кредиту та дебіторської заборгованості на підприємстві. *Економіст*. 2009. №11. С. 23-28.
4. Білик М. Д. Управління дебіторською заборгованістю підприємств. *Фінанси України*. 2003. № 12. С. 24-36.
5. Вишневський М. Інвентаризація розрахунків. *Податки та бухгалтерський облік*. 2005. №88 С.5-12
6. Войнаренко М. П. Системи обліку в Україні: трансформація до міжнародної практик. К. : Наукова думка. 2002. 215 с.
7. Гайдучок Т. С., Цегельник Н. І. Основи бухгалтерського обліку дебіторської заборгованості у вітчизняній та зарубіжній. *Економічні науки. Серія «Облік і фінанси»*. 2012. Вип. 9 (33). Ч. 1.
8. Герман Я.Ю. Облік дебіторської заборгованості: вітчизняний і зарубіжний досвід. *ДонНУЕТ*, 2013. С. 21-26.
9. Гнатенко Є.П. Щодо аналізу стану дебіторської та кредиторської заборгованості на підприємстві [Електронний ресурс]. URL: [http://file//D:econof_2013_10\(1\)](http://file//D:econof_2013_10(1)). (дата звернення: 29.11.2023)
10. Горбачова О. М. Лахай Л.В. Облік та аналіз дебіторської заборгованості: проблеми та шляхи її вирішення. URL: http://www.nbuu.gov.ua/e-journals/PSPE/2009_1/Lahay_109.htm (дата звернення: 29.11.2023)
11. Горченко Л. Безготівкові розрахунки в умовах цифровізації економіки: перспективи та виклики. *Цифровізація економіки та використання підприємницького мислення в інноваційних практиках*: збірник матеріалів за результатами міжнародної студентської науково-практичної конференції.

- Електронне видання. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. 146 с.
12. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення: 29.11.2023)
 13. Гуня В. О. Удосконалення класифікації дебіторської заборгованості та її відображення у фінансовій звітності підприємств. *Економічний простір*. 2008. № 19. С. 124-131.
 14. Дікань Л. В. Контроль і ревізія: навч. посібник. К.: Знання, 2007. 327с.
 15. Дубовик М.Ф., Озеран А.В. Концептуальні аспекти міжнародної та української практики формування та використання резерву сумнівних боргів. *Науковий журнал «Альманах науки»*. 2021. № 5 (50). С. 13–18.
 16. Дубровська Є. В. Оцінка ефективності управління дебіторською заборгованістю підприємств вантажного автотранспорту. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2011. № 36. С. 253-256. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vetp_2011_36_53. (дата звернення: 29.11.2023)
 17. Дубровська, Є. В. Дослідження сутності поняття «дебіторська заборгованість». *Вісник Сумського державного університету*. 2009. № 2. С. 202-205.
 18. Економічний аналіз: Навч посібник / за ред. акад. НАНУ, проф. М.Г.Чумаченка. – Вид 2-ге, перероб. і доп. К.: КНЕУ, 2023. 556 с.
 19. Економічний аналіз: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 7.050106 «Облік і аудит» / за ред. проф. Ф.Ф.Бутинця. Житомир: ПП «Рута», 2003. 680 с.
 20. Єдинак Т.С. Проблеми управління дебіторською заборгованістю підприємства в умовах фінансово-економічної кризи URL: <http://firearticles.com/economika> (дата звернення: 29.11.2023)
 21. Жарнікова В.В. Облік розрахунків з покупцями: систематизація поглядів та перспективи досліджень. *Європейський науковий журнал Економічних та фінансових інновацій*, №2. 2018. URL: <file:///C:/Users/PC/Downloads/43-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%>

[B0%D1%82%D1%82%D1%96-105-1-10-20190620%20\(2\).pdf](#).

(дата

звернення: 10.11.2023)

22. Іванілов О. С., Смачило В. В., Дубровська Є. В. Механізм управління дебіторською заборгованістю підприємства. *Актуальні проблеми економіки*. 2007. № 1. С. 156-163.
23. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій затверджено Наказ Міністерства фінансів України 30.11.1999 № 291 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text> (дата звернення: 29.11.2023)
24. Інструкція про службові відрядження в межах України та за кордон: затверджена наказом МФУ 13.03.1998 р. № 59 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0218-98#Text> (дата звернення: 29.11.2023)
25. Кобилецький В. Р., Онлайн-журнал «Financial Analysis online» URL: <https://analizua.com/slovnik-ekonomichnikh-terminiv/346-pokaznik-finansovoji-avtonomiji-pokaznik-finansovoji-nezalezhnosti> (дата звернення 03.12.2023)
26. Кодекс України з процедур банкруцтва від 18.10.2018 р. № 2597-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text> (дата звернення: 29.11.2023)
27. Кручак Л. В. Методика аналізу дебіторської заборгованості в системі управління підприємством. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Економіка і менеджмент*. 2016. Вип. 22. С. 161-165. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_eim_2016_22_37 (дата звернення: 29.11.2023)
28. Ленко, І. В., Колесніченко, А. С. Поняття дебіторської заборгованості та деякі питання її регулювання. *Review of transport economics and management*, 2022. (6(22), 91–97. URL: <https://doi.org/10.15802/rtem2021/261011> (дата звернення: 29.11.2023)
29. Лисенко Н.М. Організаційно-методологічні особливості обліку дебіторської заборгованості та резерву сумнівних боргів на підприємствах житлово-

- комунального господарства. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2005. № 1 (44). С.144-152.
30. Лищенко О.Г., Бескота Г.М. Аналіз дебіторської заборгованості в системі управління підприємством. *Держава і регіони*. 2009. №1. С. 114-117.
31. Лігоненко Л.О., Новікова Н.М. Управління дебіторською заборгованістю підприємства: навч. посіб. К.: Київ. нац.торг-екон.ун-т, 2005. 275 с.
32. Мараховська Т. М., Любенко О. С. Управління дебіторською заборгованістю підприємств. *Вісник Вінницького національного аграрного університету*. 2009. № 4. С. 34.
33. Матицина Н. О. Основні засади регулювання розрахункових відносин через управління дебіторською заборгованістю. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2006. № 12. С. 38-42.
34. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства: затверджено Наказом Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. №635. URL: http://buhgalter911.com/Res/Zakoni/Me-todRek/metod_uchetpolit.aspx (дата звернення 10.11.2023)
35. Мних Є.В. Економічний аналіз: Підручник. К.: Знання, 2011. 630 с.
36. МСБО 39 п.9 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка»: Міжнародні стандарти фінансової звітності (переклад українською мовою – 2018 рік). URL: (дата звернення: 29.11.2023)
37. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення: 29.11.2023)
38. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99#Text> (дата звернення: 29.11.2023)
39. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text> (дата звернення: 29.11.2023)

- 40.Онищенко В. Резерв сумнівних боргів 2022. *Головбух*. URL: <https://www.golovbukh.ua/article/7246-rezerv-sumnvnih-borgv> (дата звернення: 29.11.2023)
- 41.Остап'юк М.Я., Лучко М.Р., Даньків Й.Я. Історія бухгалтерського обліку: навч.посіб. К.: Знання, 2007. 276 с.
- 42.Пасінович І.І., Шевчук О.М. Актуальні проблеми аналізу і управління дебіторською заборгованістю підприємства. *Економіка. Управління. Інновації*. 2013. №2 (10) URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/eui_2013_2_65.pdf
- 43.План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій у редакції наказу Міністерства фінансів України 09.12.2011 N 1591 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11#Text> (дата звернення: 29.11.2023)
- 44.Погоріляк Л.В. Організація обліку і аналізу розрахунків з покупцями і замовниками за національними та міжнародними стандартами. *Науковий вісник студентів та аспірантів ЗакДУ. Випуск 2 (07). Матеріали підсумкової науково-практичної конференції студентів та аспірантів ЗакДУ, Ужгород* : 2007р. С. 125 – 129
- 45.Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 29.11.2023)
- 46.Попович П.Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання: Підручник. 3-тє вид. перероб. і доп. Київ: «Знання», 2008. 630 с.
- 47.Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999р. №996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення: 29.11.2023)
- 48.Про платіжні послуги. Закон України від 30.06.2021 р. № 1591-IX: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text> (дата звернення: 29.11.2023)
- 49.Пушкар М.С., Щирба М.Т. Теорія і практика формування облікової політики: моногр. Тернопіль: Карт-бланш, 2009. 260 с.

- 50.Рожелюк В., Денчук П. Організація документообігу як основного інструмента забезпечення функціонування ефективної системи комунікації на переробному підприємстві. *Сталий розвиток економіки*. 2014. № 2. С. 114–121. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/sre_2014_2_18 (дата звернення: 29.11.2023)
- 51.Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: навч. посібник. 2-ге вид., випр. і доп. К.: Знання, 2005. 662 с
- 52.Савченко В. Я Аудит дебіторської заборгованості/ URL : <http://ebk.net.ua/Book/Audit/Glava11/R11p13.htm> (дата звернення: 29.11.2023)
- 53.Синькевич Н. І. Актуальність та проблеми дебіторської заборгованості: історичні аспекти, економічний зміст та етапи розвитку. *Галицький економічний вісник*. Т. : ТНТУ, 2017. Том 53. № 2. С. 119–129. — (Бухгалтерський облік, аналіз та аудит) URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gev_2017_2_15 (дата звернення: 29.11.2023)
- 54.Скоробогатова В.В. Методика бухгалтерського обліку дебіторської заборгованості як складової змішаних активів. *Сталий розвиток економіки*. 2012. № 7[17]. С. 270-276.
- 55.Степаненко О. І., Дубовик М. Ф. Аналіз дебіторської заборгованості, її вплив на фінансовий стан та ділову активність підприємства. *Проблеми системного підходу в економіці : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України*, Нац. авіац. ун-т. Одеса : Вид. дім «Гельветика», 2022. Вип. 2. – С. 116–125.
- 56.Хрущ Н. Д., Білик І. К. Проблеми управління дебіторською заборгованістю підприємства в сучасних інтеграційних процесах України. *Економічний аналіз*. 2008. № 3(19). С. 247-250.
- 57.Ценклер Н. І., Кватирка П. Б. Удосконалення класифікаційних характеристик дебіторської заборгованості та її значення для посилення функції контролю та аналізу бухгалтерського обліку [Удосконалення класифікаційних ознак дебіторської заборгованості та їх значення в підвищенні контрольно-аналітичної і функції обліку]. *Науковий часопис Ужгородського університету: Серія: Економіка..* 2010. 29. 1. С. 45–49.

- 58.Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 29.11.2023)
- 59.Чудовець, В. В. Науково-практичний підхід до визначення етапів проведення інвентаризації. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2007. № 8. С. 12-20.
- 60.Шарманська В.М. Первинна документація і реєстри бухгалтерського обліку. К.: Знання-Прес, 2010. 268 с.